

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทย

ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางและพหุสัมผัส

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับประถมศึกษา

Development of an Enrichment Curriculum for Enhancing Thai Language Reading Skills Based on the Mediated Learning Experience and Multisensory Approaches for Primary School Students with Learning Disabilities in Reading

ประภัสสร ทศนพงศ์^{1*} พงมาน ชำนาญกิจ² และ อุษา ปราบหงษ์³

Prapusson Tussanapong^{1*} Potchaman Chamnankit² and Usa Prabhong³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Doctor of philosophy Program in Research of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³อาจารย์ สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Lecturer, Research of Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำมาพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทยตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางและพหุสัมผัส สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับประถมศึกษา (2) พัฒนาหลักสูตรเสริมฯ และศึกษาผลการทดลองใช้ ใน 3 ประเด็นดังนี้ (1) หาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมฯตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียน (3) ศึกษาความคงทนในการอ่านภาษาไทย ประชากรเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ได้รับการคัดแยกโดยใช้แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (ระดับประถมศึกษา) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 17 โรงเรียน มีทั้งหมด 60 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านวังยาง (วังยางวิทยานุกูล) ศูนย์เครือข่ายที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด และแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย จำนวน 2 ชุด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ The Wilcoxon Signed Ranks Test

*Corresponding author. Tel Mobile +66(0) 89 843 9255

Email address : pusson989@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.60$) เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสำคัญและความจำเป็นของหลักสูตรเสริมฯ ด้านองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมฯ และด้านกระบวนการของหลักสูตรเสริมฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X} = 4.77$, $S.D.=0.48$; $\bar{X} = 4.54$, $S.D.=0.72$; $\bar{X} = 4.64$, $S.D.=0.60$) 2) ได้หลักสูตรเสริมฯ มีลักษณะเฉพาะที่พัฒนาขึ้นโดยมีหลักการสำคัญในการพยายามช่วยเหลือแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายมีสื่อที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ จดจำและเรียนรู้สิ่งใหม่ผ่านประสาทสัมผัสหลายทางโดยมีครูทำเป็นสื่อกลางช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะอ่านภาษาไทยที่มีโครงสร้างเนื้อหาที่ถูกออกแบบให้มีความง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน คือ พยัญชนะ สระ คำ ประโยคและข้อความสั้นๆ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุปและใช้การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สอดคล้องครอบคลุมพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทำการวัดก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมฯ มีดังนี้ (1) หลักสูตรเสริมฯ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $84.33/82.00$ (2) นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนมีความคงทนในทักษะการอ่านภาษาไทย

คำสำคัญ: หลักสูตรเสริมทักษะ, การอ่านภาษาไทย, ประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง, พหุสัมพันธ์นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

Abstract

The purposes of this study were: 1) to investigate basic information in developing a curriculum for enhancing Thai language reading skills based on the mediated learning experience and multisensory approaches for primary school students with learning disabilities in reading, and 2) to develop an enrichment curriculum and examine the results of implementing the curriculum in three aspects as follows: (1) efficiency of the enrichment curriculum to the criterion set at 80/80; (2) a comparison of students' reading ability between before and after learning through the enrichment curriculum; and (3) an investigation of learning retention of reading the Thai language. The population were 60 primary school students of grades 4-6 with learning disabilities in reading, who were sorted out through the Office of Basic Education Commission's screening tools for learning disabilities (for primary students), from 17 primary schools of the School Network Center 4 under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2. A sample was 10 primary school students of grades 4-6 with learning disabilities in reading, who were enrolled in the first semester of academic year 2015 at Ban Wangyang (Wangyang Withayanukul) School, The School Network Center 4 under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2. The sample was derived from purposive sampling as the researcher was teaching at this school. The instruments used were a questionnaire for the experts and two tests of Thai language reading skills. Statistics employed were mean, standard deviation and the testing of mean difference using the Wilcoxon Signed Ranks Test

The findings revealed that 1) the basic information used in developing the enrichment curriculum, as a whole, was rated by the experts at the highest level of usability ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.60). Individual aspects being examined, it was found that the significance and needs, the elements, and the development process of the enrichment curriculum were all valued at the highest level ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.48, $\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.72 and $\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.60 respectively). 2) The enrichment curriculum developed comprises the principles aiming to help students with learning disabilities in reading to learn through variety of learning activities with multisensory learning materials that enhance their perception, memory and learning of new knowledge, along with the teacher as mediator who helps boost the students' learning experience with the main objective of enhancing students' Thai language reading skills. The enrichment curriculum is equipped with the structure of contents consisting of alphabets, vowels, words, sentences and shorts statements, the 3-step learning management process comprised of introduction, instruction and conclusion, and the authentic assessment and evaluation conducted before, while and after the learning. The results of implementing the enrichment curriculum were as follows:(1) The enrichment curriculum obtained an efficiency of 84.33/82.00; (2) the students significantly acquired higher skill in reading the Thai language after the treatment than that before at the .01 level; (3) the students retained their Thai language reading skills.

Keywords: Enrichment Curriculum, Language Reading Skills, Mediated Learning Experience, Multisensory, Students with Learning Disabilities in Reading.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เอื้อต่อการพัฒนาประเทศอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน การพัฒนาคนในชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2544) การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นกลไกของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเมื่อคนได้รับการพัฒนาแล้วจะเป็นกำลังในการพัฒนาด้านอื่นอีกด้วย (บุญเลี้ยง พุ่มทอง, 2553)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น เป็นการช่วยให้เด็กเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ต้องการความช่วยเหลือ ความเข้าใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความบกพร่องที่เกิดขึ้นเป็นความบกพร่องที่เกิดในสมอง

เป็นความด้อยความสามารถในการแปลผลจากสิ่งที่ได้ยินได้ฟัง ทำให้ได้เรียนรู้ได้ช้า อันเป็นผลกระทบต่อการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ (ผดุง อารยะวิญญู, 2554)

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด

ประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง (Mediated Learning Experience) ซึ่งเป็นแนวคิดของเฟอร์สไตน์ (Feuerstein, 1991) เชื่อว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีผู้เป็นสื่อกลางคอยช่วยเหลือการเรียนรู้และแนวคิดพหุสัมผัส Multisensory Approach (Mercer, 1992) ซึ่งแนวคิดที่พัฒนาและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลโดยการใช้ประสาทสัมผัสทุกด้านผ่านอวัยวะรับรู้สัมผัสแต่ละชนิดจะรับการกระตุ้นหรือมีพลังงานกระตุ้นเฉพาะจะทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ ได้รับความเพลิดเพลิน ได้รับประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง (จรัสลักษณ์ จิรวินุลย์, 2545)

ทักษะการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ควรได้รับการจัดการเรียนการสอนจากหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางที่ครูเป็นบุคคลสำคัญคอยช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียนในทุกด้านผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสอนแบบพหุสัมผัสที่เชื่อว่าการเรียนรู้ด้านการอ่านได้ดีเกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสทุกด้าน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการกระตุ้นอวัยวะรับรู้สัมผัสให้ตื่นตัว หลักสูตรเสริมที่พัฒนาด้วยการผสมผสานแนวคิดทั้งสองนี้จะช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านได้เป็นอย่างดี

จากแนวคิด งานวิจัยและสภาพปัญหาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ควรได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของเขาเหล่านั้นอย่างเต็มศักยภาพและให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการอ่านโดยประยุกต์ใช้แนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางผสมผสานกับแนวคิดพหุสัมผัสสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเน้นพัฒนาทักษะและภาษาแบบองค์รวมเข้าด้วยกัน นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีผู้ให้คำแนะนำถูกต้องเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำมาพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทยตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางและพหุสัมผัสสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับประถมศึกษา
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ และศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมฯ (Try out) ซึ่งพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

2.1 ตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมฯ ตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

2.3 ศึกษาความคงทนในการอ่านภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ได้รับการคัดแยกโดยใช้แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (ระดับประถมศึกษา) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2557, ออนไลน์) โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 17 โรงเรียนจำนวน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านวังยาง (วังยางวิทยานุกุล) อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่ได้รับการคัดแยกว่าเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 10 คน โดยเลือกทั้งหมด

2. รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มวัดสองครั้ง (One – Group – Pretest – Posttest Design)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรที่ศึกษาในระยะศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน 3 ด้าน คือ (1) ด้านความสำคัญและความจำเป็นของหลักสูตรเสริมฯ (2) ด้านองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมฯ (3) ด้านกระบวนการของหลักสูตรเสริมฯ

3.2 ตัวแปรที่ศึกษาในระยะพัฒนาและศึกษา
ผลการทดลองหลักสูตรเสริมฯ

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้าง
ทักษะการอ่านภาษาไทยตามแนวคิดประสบการณ์
การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางและพหุสัมพันธ์สำหรับนักเรียน
ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับ
ประถมศึกษา

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพ
ของหลักสูตรเสริมฯ (2) ทักษะการอ่านภาษาไทย
(3) ความคงทนในการอ่านภาษาไทย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ฉบับ ได้แก่
1) แบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานในการ
พัฒนาหลักสูตรเสริมฯ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบวัด
ทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย ใช้วัดการอ่านออก
เสียงคำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา ประเมิน
เป็นรายบุคคลโดย อ่านถูกต้องได้ 1 คะแนน อ่านผิด
หรือไม่อ่านได้ 0 คะแนน มีจำนวน 20 ข้อ ผลการตรวจ
สอบคุณภาพโดยการศึกษาความสอดคล้องระหว่าง
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนในประเด็นของข้อคำถามกับ
พฤติกรรมที่ต้องการวัดพบว่า ดัชนีความสอดคล้อง
มีค่าระหว่าง 0.57–1.00 ผลการตรวจคุณภาพโดย
การทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่า
ความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23–0.75 ค่าอำนาจ
จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.26–0.82 และมีค่าความเชื่อมั่น
(r_{tt}) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 3) แบบวัดความเข้าใจในภาษา
เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความเข้าใจความหมายของคำ
การใช้คำ ความหมายของประโยคและข้อความสั้นๆ
เป็นการรับรู้ จดจำ ตีความหมาย สรุปใจความสำคัญ
เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยการศึกษาความสอดคล้อง
ระหว่างผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนในประเด็นของความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด
พบว่า ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.57–1.00
ผลการตรวจคุณภาพโดยการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 30 คน พบว่า ความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23
– 0.65 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.69 และ
มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r_{tt}) เท่ากับ 0.84

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้
แบบวัดทักษะการอ่านและแบบวัดความเข้าใจในภาษา
ไทยแล้วจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียน
รู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้าน
การอ่านตามหลักสูตรเสริมฯ จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้
28 แผน ในช่วงชั่วโมงเสริม เวลา 15.00 น. – 16.00 น.
เมื่อครบ 28 แผนแล้วจึงทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัด
ทักษะชุดเดียวกับทดสอบก่อนเรียนและทดสอบอีกครั้ง
เมื่อเวลาผ่านไปสองสัปดาห์

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

6.1 วิเคราะห์ความคิดเห็นและความ
ต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ โดยใช้ค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์
ข้อมูลเชิงคุณภาพ

6.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตรเส
ริมฯตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 โดยใช้ E_1/E_2 (ชัยยงค์
พรหมวงศ์, 2556)

6.3 เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทย
ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน
ระดับประถมศึกษา ที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมฯ ระหว่าง
ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ The Wilcoxon Signed
Ranks Test

6.4 วิเคราะห์ความคงทนในการอ่านภาษาไทย
โดยใช้ร้อยละและทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
โดยใช้ The Wilcoxon Signed Ranks Test

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเกี่ยวกับข้อมูล
พื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D.=0.60) เมื่อศึกษาเป็น
รายด้าน พบว่า ด้านความสำคัญและความจำเป็นของ

หลักสูตรเสริมฯ ด้านองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมฯ และด้านกระบวนการของหลักสูตรเสริมฯ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.48; $\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.72; $\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.60)

1.2 ได้หลักสูตรเสริมฯ มืองค์ประกอบ 5 ประการ คือ (1) หลักการมุ่งให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย มีสื่อที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้จดจำและเรียนรู้สิ่งใหม่ผ่านประสาทสัมผัสหลายทางโดยมีครูทำเป็นสื่อกลางช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน (2) จุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะอ่านภาษาไทย (3) โครงสร้างเนื้อหา คือ พยัญชนะ สระ คำประโยคและข้อความสั้นๆ (4) กระบวนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นนำ ชั้นสอน ชั้นสรุปและ (5) การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทำการวัดก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน

1) หลักสูตรเสริมฯ มีประสิทธิภาพ 84.33/82.00 ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมฯ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 (N=10)

คะแนนทดสอบท้ายหน่วยระหว่างเรียน (ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1))					คะแนนทดสอบจาก แบบวัดทักษะหลังเรียน (ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2))						
หน่วย การเรียนรู้ที่	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ			
1	10	8.10	0.57	8.10	50	41.00	1.05	82.00			
2	10	8.30	0.67	8.30							
3	10	8.50	0.53	8.50							
4	10	8.30	1.06	8.30	ประสิทธิภาพ ของหลักสูตรเสริมฯ (E_1/E_2) = 84.33/82.00						
5	10	9.00	0.47	9.00							
6	10	8.40	0.70	8.40							
รวม	60	50.60	0.72	84.33							

2) ทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน (N=10)

เวลา	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob
ก่อน เรียน	28.30	2.67	-2.82	.005**
หลัง เรียน	41.00	1.05		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ความคงทนในการอ่านภาษาไทย หลังจากผ่านไป 2 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านยังคงมีความคงทนในการอ่านภาษาไทยโดยคะแนนการอ่านภาษาไทยหลังเรียนกับคะแนนหลังเรียน 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความคงทนด้านการอ่าน ภาษาไทยหลังเรียน 2 สัปดาห์ (N=10)

เวลา	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob
หลังเรียน	41.00	1.05	-.531	.595
หลังเรียน 2 สัปดาห์	40.80	1.03		

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ มีประเด็นที่น่าสนใจสู่การอภิปรายผลดังนี้ ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ มืองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ หลักการจุดมุ่งหมายโครงสร้างและเนื้อหากระบวนการจัดการการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลโดยมีโครงสร้างและเนื้อหาจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ระบบเสียงของภาษา 2) หน่วยเสียงของพยัญชนะ 3) หน่วยเสียงของสระ 4) การอ่านแจกลูกสะกดคำ 5) การประสมคำ 6) คำและการใช้คำ ใช้เวลาเรียน 28 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรเสริมฯ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหลักสูตรเสริมฯ ที่สร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนา

หลักสูตรและการศึกษาพิเศษ แล้วนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ โดยสอบถามเกี่ยวกับความสำคัญ องค์ประกอบและกระบวนการของหลักสูตรเสริมฯ ทำให้ทราบถึงความสำคัญและจำเป็นที่ต้องพัฒนาหลักสูตรเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านทราบถึงองค์ประกอบที่ควรมีในหลักสูตรเสริมฯ และทำให้ทราบถึงกระบวนการของหลักสูตรเสริมฯ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แล้วได้นำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสมพร หลิมเจริญ (2552); อัครพงศ์ สุขมาตย์ (2553) ที่ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาเป็นข้อมูลใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเสริม

นอกจากนี้ หลักสูตรเสริมฯ ยังเป็นหลักสูตรเสริมฯ ที่ใช้แนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง เป็นเกณฑ์ที่ครูทำหน้าที่เป็นสื่อกลางช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้จะต้องใช้เป็นแนวในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเพื่อช่วยทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ประยูร บุญใช้, 2544) และแนวคิดพหุสัมผัสซึ่งแนวคิดที่มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนรับรู้ข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสหลายๆ ทาง ซึ่งการเรียนรู้จากประสาทสัมผัสจะก่อให้เกิดการพัฒนาส่งผลให้เกิดความคิดและจินตนาการ (สมศักดิ์ภูวิภา ดาววรรณ, 2542) โดยให้ความสำคัญในการรับรู้แต่ละทางอย่างใกล้เคียงกันเพื่อให้ได้ใช้ประสาทสัมผัสในส่วนที่ทำงานได้ดีไปชดเชยความบกพร่องในการรับรู้ของประสาทสัมผัสบางด้านของนักเรียนในขณะ เดียวกันประสาท สัมผัสส่วนที่บกพร่องก็ถูกใช้งานและมีการพัฒนาขึ้นได้ด้วย (Collins & Cheek, 1993) จะเห็นได้ว่าแนวคิดทั้งสองแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมสนับสนุนกัน สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นอย่างมากสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ เกื้อนแก้ว (2553); วนิตา สุวรรณสุทธิ์ (2554) ที่ต่างก็พบว่า การใช้แนวคิด

ประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางและแนวคิดพหุสัมผัสเป็นแนวคิดพื้นฐานในกระบวนการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยได้

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมฯ

2.1 หลักสูตรเสริมฯ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.33/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าหลักสูตรเสริมฯ ที่พัฒนาขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.33 และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.00 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนทั่วไปได้ ซึ่งปรากฏผลดังกล่าวเนื่องมาจากหลักสูตรเสริมฯ ได้สร้างและพัฒนาขึ้นตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันซึ่งสอดคล้องกับอดุล นาคะโร (2551) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบที่สัมพันธ์กันแล้วพบว่า หลักสูตรเสริมฯ นั้นมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียนสูงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.2 ผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านพบว่ามีทักษะการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรเสริมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าหลักสูตรเสริมฯ นี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนทั่วไปได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของกมลวรรณ คะรัมย์ (2555) ที่พบว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ผ่านการเรียนด้วยหลักสูตรเสริมฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความสนใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนุกสนาน มีสมาธิ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมฯ มีความคงทนในการอ่านภาษาไทยแสดงว่า หลังเรียนด้วยหลักสูตรเสริมฯ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยหลักสูตรเสริมผ่านไป 2 สัปดาห์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคงทนในการอ่านภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Seng (1997); รัชสิริ แพงป่อง (2554) ที่มีผลศึกษาสอดคล้องกันว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถมีความคงทนในการเรียนได้เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่สื่อที่กระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนที่ผู้สอนจะนำหลักสูตรเสริมฯ นี้ ไปใช้ควรศึกษาเอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบทั้งหมดอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนทำให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 หลักสูตรเสริมฯ นี้เหมาะในการนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ที่ผ่านการคัดแยกอย่างเป็นระบบเท่านั้น

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรเสริมฯ ครูต้องมีความอดทน ใจเย็น ฝึกซ้ำย้ำทวน เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมฯ เพื่อเสริมสร้างทักษะการเขียนและการคิดคำนวณ โดยใช้แนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางและพหุสัมผัสสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในด้านการเขียนและการคิดคำนวณเป็นแนวคิดพื้นฐานหลักสูตรเสริม

2.2 ควรศึกษาวิจัยหลักสูตรเสริมฯ โดยบูรณาการการใช้เทคนิคการสอนอื่นๆ เช่น การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิดีทัศน์และอื่นๆ เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนและทันต่อเหตุการณ์ในยุคปัจจุบันเนื่องจากนักเรียน

ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้ความสนใจสื่อที่มีภาพ ภาพเคลื่อนไหวมีเสียงประกอบมากเป็นพิเศษและเรียนรู้ได้ดี

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ คະเรีรัมย์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กรมวิชาการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, กรุงเทพฯ.
- จริลักษณ์จิรวินบูลย์. (2545). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านการอ่านตามแนวคิดพหุสัมผัสและแนวคิดสื่อกลางการสอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7 – 20.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประยูร บุญใช้. (2544). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผดุง อารยะวิญญู. (2554). **ลักษณะของเด็กแอลดี.**

ไอคิวบู๊คเซ็นเตอร์, นครปฐม.

มนิรัตน์ เกื้อนแก้ว. (2553). **การพัฒนาความสามารถ**

ด้านการอ่านและการเขียนคำของนักเรียนที่มี

ความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก

ทักษะประกอบภาพ. วิทยานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รักษาสีรี แพงป้อง. (2554). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์**

ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้

เรื่องสิ่งมีชีวิตกับดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 5 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ระดับหูหนวกจากการสอนแบบ POSSE ร่วมกับ

สื่อวีดิทัศน์. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วนิดา สุวรรณสุทธิ. (2554). **การพัฒนาความสามารถ**

ในการอ่านและการเขียนคำภาษาไทยโดยใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือแบบ ซี ไอ อาร์ซีและ

แนวคิดทฤษฎีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

สมพร หลิมเจริญ. (2552). **การพัฒนาหลักสูตรเสริม**

เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน

ช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ. (2542). **เทคนิคการ**

ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ

ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวง

ศึกษาธิการ. (2556). แบบคัดกรองเด็กที่มีความ

บกพร่องทางการเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก [http://](http://www.obec.go.th/)

www.obec.go.th/

อดุล นาเคโร. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้าง**

ความสามารถในการจัดการตนเองโดยใช้กิจกรรม

แนะแนวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

1. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อัศพงษ์ สุขมาตย์. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรเสริม**

สร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตตปัญญา

ศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Collins. D. Martha and Cheek H. Earl. (1993).

Diagnostic Prescriptive Reading

Instruction : A Guide for Classroom

Teachers. Madison. Wis: Brown &

Benchmark.

Feuerstein. R., Kleinand Tanmenbaurn. (1991).

Mediated Learning Experience:

Theoretical, Psychologicaland

LearningImplications. London: Ferund.

Mercer, M. A., (1992). **Improve reading in Learning**

disabilities. New York: brooks.

Seng. SeokHoon. (1997). **Mediated Learning**

Experience: Applicationacross Diverse

Group PreserviceTeacher in Singapore.

(CD-ROM) Abstract from: ERICFile: ED

AN: ED584791 CHN: PS 037553.